

Frankrig, Storbritannien og Nordirland samt Finland.

6.3. *Praksis efter offererstatningsloven*

Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser, der efter offererstatningslovens § 11, stk. 1, træffer afgørelse om erstatning efter loven, har i enkelte tilfælde tilkendt erstatning i medfør af lovens § 1, stk. 3. I nævnets årsberetning for 1989 er således omtalt et tilfælde, hvor erstatning tilkendtes i medfør af bestemmelsen om »skadelidte, der på gernings-tidspunktet gjorde tjeneste for en udsendt dansk udenrigsrepræsentation«. Sagen vedrørte et dansk ægtepar, der arbejdede som U-landsfrivillige i Afrika udsendt af Mellemløst Samvirke. Ægteparret tilkendtes erstatning og godtgørelse efter et væbnet røveri m.v. i deres hus.

Det er forekommet i nævnets praksis, at danske turister eller arbejdstagere (f.eks. langturschauffører), som har været udsat for vold i udlandet, har indgivet ansøgning om erstatning. Nævnet har i sådanne tilfælde ikke fundet, at der var hjemmel i offererstatningslovens § 1, stk. 3, til ydelse af erstatning, men har i stedet henvist til mulighederne for at søge erstatning i de pågældende lande. I EF-domstolens praksis er det i den forbindelse fastslået, at en medlemsstat ikke over for personer, der efter fællesskabsretten kan rejse ind i den pågældende medlemsstat, kan lade udbetalingen af en statslig godtgørelse - der skal sikre genopretning af et tab, en person har lidt i den pågældende stat på grund af et overfald med legemsskade til følge - være betinget af, at vedkommende er i besiddelse af et opholdsbevis eller er statsborger i et land, med hvilket den pågældende medlemsstat har indgået en konvention om gensidighed (sag 186/87, Cowan, gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1990 B, side 423).

Højesteret har i en dom af 30. september 1992 taget stilling til et tilfælde, hvor nævnet havde givet afslag på erstatning efter § 1, stk. 3, til en dansk eksportchauffør i anledning af overfald forøvet af ukendte gerningsmænd på en rastepads undervejs i Italien. Østre Landsret havde frifundet nævnet med henvisning til bestemmelsens motiver. Denne afgørelse blev stadfæstet af Højesteret i henhold til de af landsretten anførte grunde. Dommen er gengivet i Ugeskrift for Retsvæsen 1992 A, side 928.

6.4. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet finder, at de gældende regler i offererstatningsloven i alt væsentligt har virket tilfredsstillende i praksis, ikke mindst i kraft af erstatningsnævnets virksomhed.

Der kan imidlertid være behov for at åbne en vis yderligere mulighed for, at der kan ydes erstatning til f.eks. personer, der under korterevarende erhvervsudøvelse i udlandet udsættes for vold. Dette gælder ikke mindst i betragtning af den udvikling i de grænseoverskridende tjenesteydelser, der er sket i de senere år.

Justitsministeriet foreslår derfor offererstatningsloven ændret, således at muligheden for i særlige tilfælde at yde erstatning fra statskassen udvides for personskade, der forvoldes ved voldsforbrydelser begået mod skadelidte med bopæl i Danmark under den pågældendes erhvervsudøvelse i udlandet. Forslaget tilsigter alene en begrænset udvidelse af det hidtidige snævre anvendelsesområde for offererstatningslovens § 1, stk. 3. Lovforslaget tager således kun sigte på personer, der udsættes for vold under deres (korterevarende) erhvervsudøvelse i udlandet under omstændigheder, hvor det ikke kan forventes, at de pågældende på forhånd har tegnet privat forsikring til dækning af skaden, og hvor det derfor, afhængig af de konkrete forhold, kan forekomme rimeligt, at staten yder erstatning i det omfang, dækning ikke i øvrigt kan opnås.

Ordningen efter lovforslaget er som den gældende bestemmelse i offererstatningslovens § 1, stk. 3, formuleret som en billighedserstatning. Det betyder, at erstatning *kan* ydes i tilfælde, hvor konkrete grunde taler derfor. Den erstatningssøgende vil derimod ikke have noget retskrav på erstatning.

7. *Administrative foranstaltninger*

Som indledningsvis nævnt indeholder regeringens handlingsplan om bekæmpelse af volden en lang række foranstaltninger på forskellige ministerområder. Det drejer sig navnlig om initiativer med henblik på en forstærket forebyggende indsats over for børn og unge, over for andre grupper og over for de personer, der har begået volds kriminalitet. Desuden foreslås der initiativer med henblik på at hjælpe voldens ofre, at undersøge voldens årsager og at effektivisere retsforfølgningen af voldsforbrydelser.

I de følgende beskrives de initiativer på dette område, som iværksættes inden for Justitsministeriets ressort.

7.1. *Effektivisering af retsforfølgningen i voldssager*

7.1.1. Der er mange grunde til, at retsforfølgningen i voldssager bør ske så hurtigt som overhovedet muligt. Det må således antages, at straffens præventive virkning er størst, når den iværksættes umiddelbart eller kort tid efter, at forbrydelsen er begået. En